

NOTAT

19. maj 2026

Demografiregulering 2027-2030

Det tekniske budgetoplæg indeholder demografiregulering på områderne skole, dagtilbud samt pleje og omsorg. Principperne for demografiregulering er forklaret nedenfor. Reguleringen i det tekniske, administrative budgetoplæg fremgår af tabel 1.

Tabel 1				
Demografiregulering (baseret på oprindeligt budget 2025)	2027	2028	2029	2030
i 1.000 kr.	2027-pl	2027-pl	2027-pl	2027-pl
Dagtilbud				
Vedtaget demografiregulering 2026-2029	-2.259	-2.545	-4.257	-4.257
Ny beregnet demografiregulering	-1.034	-795	-2.842	-3.316
Demografiregulering indberetning 2027-2030	1.225	1.750	1.415	941
Skole				
Vedtaget demografiregulering 2026-2029	-3.281	-8.308	-10.129	-10.129
Ny beregnet demografiregulering	-2.667	-7.434	-8.708	-10.668
Demografiregulering indberetning 2027-2030	614	874	1.421	-539
Pleje og Omsorg				
Vedtaget demografiregulering 2026-2029	22.241	44.008	63.587	63.587
Ny beregnet demografiregulering	13.890	33.374	52.748	67.949
Demografiregulering indberetning 2027-2030	-8.352	-10.635	-10.839	4.362
Regulering i alt ift. allerede vedtaget	-6.513	-8.011	-8.003	4.764

Principper for demografiregulering

Demografimodellen har til formål at justere de kontoområder, hvor der er vurderet en sammenhæng mellem udgiftsudvikling og den demografiske udvikling.

Justeringen skal knytte sig til den ændring af budgetbehovet, som skyldes den demografiske udvikling og ikke budgetbehov, som er afledt af andre årsager. Derfor vedrører det beregnede budgetbehov udelukkende variable udgifter, som vurderes at være direkte afhængige af den årlige demografiudvikling. Udgifter, som er faste eller trinvist demografiafhængige (f.eks. bygningsudgifter), indgår ikke.

Det demografiafhængige budgetbehov beregnes med udgangspunkt i følgende faktorer:

- Ydelser/tyngde pr. borger i relevant aldersgruppe
- Enhedsbeløb for ydelsen opgjort pba. budgettal
- Andel af borgere i aldersgruppen, der modtager ydelsen.

På baggrund af mængden af ydelser og enhedsbeløb beregnes der en pris pr. ydelsesmodtager for hver relevant aldersgruppe. Andelen af borgere i aldersgruppen, der modtager ydelsen og prisen pr. ydelsesmodtager, udgør det demografiafhængige budgetbehov.

Befolkningsudviklingen i de relevante aldersgrupper fra befolkningsprognosen fremskriver det demografiafhængige budgetbehov indenfor den enkelte aldersgruppe for de kommende år. I fremskrivningen antages det som udgangspunktet, at pris pr. ydelsesmodtager og andelen af borgere, der modtager ydelsen, er konstante over tid (se regneeksempel sidst i notatet).

Enhedsbeløb beregnes på baggrund af oprindelige budgettal, og derved det politisk vedtagne serviceniveau. Faste udgifter; bygningsdrift, IT og udgifter til administration og ledelse indgår ikke i demografireguleringen.

Tabel 2 oplister de områder som demografireguleres og de ydelser, som områderne indeholder. Der beregnes budgetbehov for hver ydelse.

Tabel 2: Områder i beregning af demografiregulering

Område	Ydelser
Pleje og Omsorg	Fritvalgsområdet Private leverandører Plejecentre Hjemmesygepleje Hjælpe midler
Skoler	Folkeskole SFO Efterskoler Privatskoler
Dagtilbud	Integrerede institutioner Dagpleje Private dagtilbud Privat pasning Puljeordninger

Områdespecifikke bemærkninger

Pleje og Omsorg

På ældreområdet (undtaget hjælpemidler) opgøres mængden af ydelser som visiteret tid. Enhedsbeløbet udgøres af budget til de samlede variable ydelser fordelt på antal visiterede timer.

De visiterede timer opgøres på de relevante aldersgrupper og den gennemsnitlige pris pr. visiteret borger beregnes. Andelen af fuldtidsborgere, der har modtaget ydelser, opgøres pr. aldersgruppe.

På baggrund af befolkningsprognosen og andelen af modtagere, fremskrives forventet antal modtagere af ydelser for de kommende år. Det forventede antal modtagere og pris pr. visiteret borger udgør budgetbehovet til ydelser for aldersgruppen.

De variable udgifter til hjælpemidler fordeles på aldersgruppe efter en fordelingsnøgle. Fordelingsnøglen opgøres på baggrund af registrantbøgførte udgifter, og den gennemsnitlige udgift pr. borger, der modtager hjælpemidler beregnes. Andelen af borgere, der har modtaget hjælpemidler, opgøres pr. aldersgruppe.

På baggrund af befolkningsprognosen og andelen af modtagere fremskrives forventet antal modtagere af hjælpemidler for de kommende år. Det forventede antal modtagere og pris pr. borger, der modtager hjælpemidler, udgør budgetbehovet for aldersgruppen.

Skoler

De samlede variable udgifter til *folkeskole* fordeles på aldersgrupper ved en fordelingsnøgle. Nøglen baserer sig på antallet af elever og budgettildelingen til undervisning for den relevante aldersgruppe i skolernes tildelingsmodel.

Andelen af børn i aldersgruppen, der har modtaget undervisning i folkeskolen, opgøres pr. aldersgruppe. På baggrund af befolkningsprognosen og andelen af børn i folkeskolen, fremskrives det forventede antal elever for de kommende år. Det forventede antal elever og prisen pr. elev udgør budgetbehovet for aldersgruppen.

De samlede variable udgifter til *SFO'er* fordeles på aldersgrupper ved en fordelingsnøgle. Nøglen baserer sig på antallet af indmeldte børn i SFO. Andelen af børn, der anvender SFO opgøres pr. aldersgruppe. På baggrund af befolkningsprognosen og andelen af modtagere, fremskrives det forventede antal elever for de kommende år. Det forventede antal elever og beløb. pr. elev i SFO udgør budgetbehovet for aldersgruppen.

Til privat- og efterskoler anvendes undervisningsministeriets takster som pris pr. modtager. Andelen af børn, der anvender privat- og efterskoler, opgøres pr. aldersgruppe. På baggrund af befolkningsprognosen og andelen af modtagere fremskrives det forventede antal elever for de kommende år. Det forventede antal elever og pris. pr. elev udgør budgetbehovet for aldersgruppen.

Dagtilbud

De samlede variable udgifter på dagtilbudsområdet fordeles på aldersgrupper ved en fordelingsnøgle. Fordelingsnøglen betyder, at børn i aldersgruppen 0-2 år vægtes dobbelt ift.

aldersgruppen 3-5 år. Denne faktor anvendes også i budgettildelingen til daginstitutioner og i lovgivningen vedr. minimumsnormeringer. Andelen af børn i aldersgruppen, der modtager pasning i dagtilbud, opgøres pr. aldersgruppe. På baggrund af befolkningsprognosen og andelen af børn i pasning fremskrives det forventede pasningsbehov for de kommende år. Det forventede antal børn og pris. pr. barn udgør budgetbehovet for aldersgruppen.

Træning og Rehabilitering

I forbindelse med budget 2024 blev det besluttet, at den allerede vedtagne demografiregulering på Træning og Rehabilitering blev fastfrosset i budgettet, da kvaliteten af aktivitetsdata ikke var tilstrækkelig som beregningsgrundlag.

Regneeksempel

På folkeskoleområdet anvendes aldersgrupperne nedenfor. Det samlede variable udgifter (baseret på oprindeligt budget) til folkeskole i 2025 var 191,8 mio. kr. De 191,8 mio. kr. fordeles på de fem aldersgrupper med en fordelingsnøgle.

Fordelingsnøglen er beregnet ud fra antallet af elever i folkeskolen i 2025 på de forskellige klassetrin og på baggrund af den økonomiske tyngde for et barn i de forskellige klassetrin. Elever i 0. klasse modtager færre undervisningstimer end en elev i 9. klasse. Derfor vægter en elev i 9. klasse højere i fordelingsnøglen end en elev i 0. klasse.

De 191,8 mio. kr. fordeles på aldersgrupperne på baggrund af fordelingsnøglen og elevtallet. For 0. klasse: $191,8 \text{ mio. kr.} \times 7\% = 14 \text{ mio.kr.} / 263 \text{ elever} = 53.000 \text{ kr.}$

Aldersgruppe	Klassetrin	Fordeling snøgle	Elevtal	Variabel udgift pr. elev
6 år	0. klasse	7%	263	53.261
7-9 år	1.-3. klasse	26%	818	60.009
10-12 år	4.-6. klasse	30%	816	70.597
13-15 år	7.-9. klasse	35%	926	71.711
16 år	10. klasse	2%	72	65.200

Når den variable udgift pr. elev er beregnet, skal de samlede forventede udgifter i de kommende år beregnes. For at beregne udgifterne de kommende år, skal det beregnes hvor mange elever ud af den samlede aldersgruppe, der forventes at bruge folkeskolen.

Antallet af elever, der forventes at modtage undervisning i folkeskolen i 2027, baserer sig på andelen af elever, som modtog undervisning i folkeskolen i 2025. Her anvendes de budgetterede elevtal, da de afspejles i de budgetterede udgifter.

For 0. klasse udgør andelen af den samlede aldersgruppe 67% (263/393). Antallet af børn i 6-årsalderen forventes at være 373 i 2027. Ved samme andel i folkeskolen som i 2025 er det forventede antal elever i folkeskolen i 0. klasse i 250 elever.

Aldersgruppe	Klassetrin	Antal borgere i	Elevtal i folkeskol en 2025	Andel elever ud af den	Antal børn i 2027	Antal elever forventet i 2027
--------------	------------	--------------------	-----------------------------------	---------------------------	----------------------	-------------------------------------

		aldersgruppen 2025		samlede aldersgruppe		
6 år	0. klasse	393	263	67%	373	250
7-9 år	1.-3. klasse	1207	818	68%	1175	796
10-12 år	4.-6. klasse	1204	816	68%	1268	859
13-15 år	7.-9. klasse	1393	926	67%	1299	864
16 år	10. klasse	527	72	14%	472	64
I alt		4724	2895	100%	4584	2833

Antallet af forventede elever i folkeskolen og det beregnede variable enhedsbeløb ganges med hinanden og udgør de forventede udgifter til folkeskole i 2027.

Aldersgruppe	Klassetrin	Antal elever forventet i 2027	Forventede udgifter til folkeskole i 2027 (mio.kr.)
6 år	0. klasse	250	13,3
7-9 år	1.-3. klasse	796	47,8
10-12 år	4.-6. klasse	859	60,6
13-15 år	7.-9. klasse	864	61,9
16 år	10. klasse	64	4,2
I alt		2833	187,9

Denne beregningsmetode anvendes for alle fagområder og ydelsestyper.